

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Beretning om Genopbygningen af Partiet og Partipressen samt om Genrejsningfondens Virksomhed

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1946

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 4

Relateret:

Relateret:

Copyright: Det Kongelige Bibliotek

DANMARKS KOMMUNISTISKE PARTI

Centralkomiteen

LAND OG FOLK

Genrejsningsfonden

*Til samtlige Partimedlemmer:***Beretning om Genopbygningen af Partiet og Partipressen
samt om Genrejsningsfondens Virksomhed***Kammerater!*

For Aarseliftet passerede Indsamlingen til Genrejsningsfonden de 400.000 Kroner — en absolut Rekord i politisk Indsamling i Danmark. Samtidig hermed tiltog en Slags Hviske-kampagne i Styrke, i Henhold til hvilken vort Parti skulde have faaet Millionbeløb i Kræstning fra Staten og altsaa være »statsunderstøttet«, medens paa den anden Side ledende Socialdemokrater under mærkelige Former udtrykker Forbavselse over, at vi »tilsynladende har Masser af Penge til Ruedighed».

Vi anser det for rimeligt, at vi i denne Situation og staaende umiddelbart overfor Partikongressen giver en udførlig Beretning over Arbejdet paa at genopbygge vort Parti og vor Presse, saavel som over de Vanskeligheder af økonomisk og anden Art, der har været og er forbundet hermed, og om Udsigterne til, at vi fører Arbejdet tilende.

Første Forsøg paa at slaa os ned

Da Krigen var brudt ud i Efteraaret 1939 stod vi som det eneste Parti, der bekæmpede den færdige Udenrigspolitik, der førtes af den daværende Regering, understøttet i saa Henseende af alle andre Partier paa Rigsdagen. Vi var samtidig det eneste Parti, der aktivt tog fat paa at organisere den arbejdende Befolkning til Varetagelse af sine og Landets Interesser overfor det sociale Nedsættelsesfelt, som man vidste vilde blive forøget gennemført med Krigstilstandens Vanskeligheder som Begrundelse.

Som Følge heraf benyttede ikke blot samtlige andre Partier og Blade, men ogsaa Statsmagten, den »finske Vinterkrige som Paaskud til et voldsomt propagandistisk og økonomisk Felttog mod vort Parti og vor Presse samtidig med at politimæssige Forholderegler forberedtes. Det lykkedes en Overgang at tvinge Arbejderbladet i Kne, saa det maatte indskrænke Sideantallet, men ikke at knække det. Hverd Midlerne angik, er det vel tilstrækkeligt at henvise til, at Regeringen ikke undsa sig ved at berøve Bladet de officielle Bekendtgørelser om Rationeringer og overordnede Foranstaltninger saavel som andre offentlige Annoncer, som ellers tilkom alle Dagblade.

Angrebet blev slaaet tilbage

Partiet lod sig ikke knække. Alle Kommuniste tog Kampen op med en Begejstring og en Offervilje, som tog Vejret af vore Angribere. Gennem en frivillig Forhøjelse af Partikontingentet og gennem en vedvarende Indsamling til den

kommunistiske Presse sikredes et økonomisk Fundament for vor Virksomhed. Partioorganisationerne svejedes sammen, og Partipressens Oplag forøgedes bl. a. gennem Udgivelsen af vort Ugteblad »Ugens Ekko«, som opnaaede en meget betydelig Udbredelse, samtidig med at »Arbejderbladet« holdt Stillingen.

Uden at dette Arbejde i mindste Maade led Afbræk, omorganiseredes Partiet efter 9. April 1940 med en forestaaende Illegalitet for Øje, og der blev truffet Forberedelser til den illegale Kamp mod Tyskerne. Dette Arbejde blev gjort saa godt, at Slaget den 22. Juni 1941 saa langt fra at knuse os fulgtes af et Stormløb fremad, som førte det danske Folk over den 29. August 1943 frem til Befrielsens Dag den 5. Maj 1945.

Man havde søgt at berøve os alt

De danske Myndigheder grab i 1941 grundlovsstridigt ind mod Partiet og Bladet, de arresterede mange af vore ledende Folk, de lod Politiet besætte alle Partikontorer, Bladkontorer og Forlagskontorer samt beslaglagde alle vore Ejendele, saavidt dette overhovedet var muligt. Som Følge af dette stod vi den 5. Maj 1945 praktisk talt paa bar Bund, hvad angik Muligheder for legal politisk Virksomhed.

Vi ejede før 1941 et Dagbladsstrykkeri med en Rotationspresse, hvis Kapacitet vilde være tilstrækkelig for os ogsaa idag, saavel som Sættmaskiner, andre Trykkermaskiner og alt fornødent Trykkeri-Inventar. Myndighederne har slaaet dette i Stykker for os, og vi havde i Maj Maaned indet Sted, hvor vi kunde faa trykt vort Dagblad i blot nogenlunde tilstrækkeligt Oplag.

Samtidig havde man beslaglagt hele Bladets historiske Arkiv, dets Billedarkiv, dets Klichéarkiv o. s. v. Man havde frastjålet os alt Inventar fra Redaktionens og Ekspeditionens Kontorer, Mobler, Skrivemaskiner o. s. v. Samme Skæbne var overgaaet Inventaret og Skrivemaskinerne fra samtlige Partikontorer saavel Centralkomiteens som Distrikters og Afdelingers Kontorer, og ligeledes Arbejderforlagets Inventar og Lager af Bøger. I det Omfang, Politiet var i Stand til det, beslaglagde det ogsaa forhaandenvarende Kasse- og Bankbeholdninger samt indkasserede uvelvilligste vore Tilgodehavender.

Vi har til Dato ikke faaet saa meget som et Ark Papir eller en Tangent til en Skrivemaskine igen af de Ejendele, Myndighederne frtog os i 1941. Vort Materialetab blev saa meget større, som bsade Partiet, Partipressen og Forlaget befandt sig i politisk og økonomisk Fremdrift, og hvis ikke vor legale Virksomhed brutalt var blevet standset, vilde Stillingen i alle Henseender være blevet gunstigere Maaned for

Maaend. Det er jo ogsaa klart, at hvis ikke Politiet og Gestapo havde været i Virksomhed, vilde Partiets faglige Positioner være blevet styrket, ligesom Partiet utvivlsomt ved Rigsdagsvalget 1943 vilde have mangedoblet sit Stemme- og Mandtal, og ved Kommunevalgene vilde have faaet Repræsentanter ind i samtlige Byraad og en lang Række Sogneraad. Hvad dette vilde betyde ikke blot politisk, men ogsaa økonomisk for Partiet, kan enhver forestille sig.

Vrangvilje og Tillidsbrud efter d. 5. Maj 1945

Partiet gjorde under Besættelsen sit Arbejde til Danmarks Gavn og bragte kolossale Ofre under Frihedskampen. Det gik i Dagene før 5. Maj ind i et positivt Arbejde for at muliggøre en Regeringsdannelse, hvorved Overgangstidens vanskeligste Opgaver kunde løses, og det stillede ikke sine egne rimelige Krav i Forgrunden. Vi maatte gaa ud fra, at de Folk og Partier, som havde Ansvar for de gemene Overgreb mod os, selv vilde være loyale med Hensyn til at erstatte vore Tab og skaffe os Mulighed for legal politisk Virksomhed.

Vi saa erkende, at vi blev skuffet. Regeringen skaffede os end ikke Trykkerimuligheder for »Land og Folk«, men det lykkedes, omend med Besvær, at faa en midlertidig Ordning, hvorefter »Nationaltidende« paatog sig at trykke vort Dagblad. Bladets og Partiets Kontorer maatte i lang Tid cable- re under umulige Forhold i private Lejligheder og tidligere illegale Kontorer. Først hen paa Sommeren lykkedes det at faa Indenrigsministeriet til at leje os en af Trykkeriets tidligere Bygninger til midlertidigt Partikontor og Ekspedition. Vi fik ikke Myndighedernes Støtte til Anskaffelse af saa meget som en Skrivemaskine. Regeringen tillod »Dansk Samling« at overtage »Fædrelandets« Trykkeri og Bladhus paa gunstige Vilkaar, og den har fra beslaglagte nazistiske Trykkerier ladet bortlægne Maskiner til andre Blade, men har ikke givet os Adgang til at købe blot en eneste Sættmaskine fra disse Trykkerier.

Stillet overfor disse Kendsgerninger maatte vi selv se at skaffe Udvej, og Regeringen gik til Slut ind paa at yde os et midlertidigt Statslån, som skal forrentes og afdrages, for at vi kunde faa Penge til Rsadighed til at købe en Rotationspresse og om muligt et Hus, hvor Trykkeriet kunde installeres. Dette sidste var ubetinget nødvendigt, da man ikke i København kan leje Lokaler hverken til Trykkerbrug eller Kontorbrug. Man lod fra alle Sider i Regeringen forstå, at man ansaa sig for erstatningsforpligtet overfor os, men da Ministeren for særlige Anliggender mødte frem i Regeringen med et Forslag om en saadan Erstatning, fandt man pludselig ud af, at vi nærmest skulde være taknemmelige, fordi man havde brudt Grundloven og begaaet de mange Overgreb mod os! Man vidste, at vi nu var langt stærkere end før 1941, og dette paastod man, skyldtes den Omstændighed, at man havde forfulgt os. Til Slut forsøgte man paa Kræmmervis at handle om en eventuel Erstatning. I denne Situation erklærede vort Partis Repræsentanter, at om man vilde yde Erstatning, det maatte de Partier afgøre, som var ansvarlige for Overgrebene; men vi agtede ikke at indlade os i nogen Kræmmerdiskussion om denne Erstatnings Rimelighed eller Størrelse.

Genrejsning ved egne Kræfter

Vi havde ikke i Sinde at lade de gamle Partiers Sabotage være bestemmende for, hvorvidt vi skal være i Stand til under tilfredsstillende tekniske Forhold at udgive vor Presse og at faa ordentlige Boligforhold o.s.v. for de forskellige Partiinstitutioner. Derfor paabegyndtes Indsamlingen til Genrejs-

ningsfonden, som hidtil har givet saa straalende Resultater, at vore politiske Modstandere er ved at tabe Næse og Mund af Forbavselse. Genrejsningsfonden blev startet ved et Opraab i »Land og Folk« den 13. Juli 1945, og dens Udvikling illustreres med følgende Tal:

Indbetalt i Juli 1945	Kr. 63.243.74
— i August 1945	Kr. 111.673.62
— i September 1945	Kr. 78.634.62
— i Oktober 1945	Kr. 78.822.42
— i November 1945	Kr. 50.638.74
— i December 1945	Kr. 32.156.06

Ialt Kr. 414.574.20

Af disse Beløb stammer

Kr. 170.145.15 fra Indsamlingslister,
Kr. 50.432.— fra Mærkater,
Kr. 13.606.— fra Lødseller,
Kr. 97.187.— fra Pagforeninger,
Kr. 456.56 fra Genrejsningskasser,
Kr. 82.747.49 fra direkte Indbetaling.

Der er gjort et stort og beundringsværdigt Arbejde fra Partifdelingernes og Medlemmernes Side for at skaffe os disse Penge. Samtidig er Partiet vokset, saa det idag har 60.000 kontingentbetalende Medlemmer. »Land og Folk« er, hvad Oplaget angaar, det trediestørste partipolitiske Dagblad i Danmark, og vi har en Række Ugeblade over hele Landet med et meget betydeligt Oplag.

Hvad har vi Brug for?

Man frater os i 1941 et Bladtrykkeri til en Værdi af godt 100.000 Kroner. Foraaavidt man overhovedet kan købe Maskiner, kan et Trykkeri til Trykning af »Land og Folk« idag ikke erhverves under 1 Million Kroner. Selvfølgelig burde Staten være forpligtet til at levere os dette; men vil den ikke, saa kan vi ogsaa selv! Vi har købt en moderne Rotationspresse, som færdigopstillet med Købesum, Transport og Toldudgifter samt Opstilling kommer til at staa os i ca. 400.000 Kroner. Sættmaskiner koster idag gennemsnitlig ikke under 30.000 Kroner Stykket, og der er Brug for mindst 10. Hertil kommer andre Trykkerimaskiner samt Skrift og Inventar maavel som hele Trykkeriets Montering. Vi er igang med at skaffe de fornødne Maskiner, saa Trykkeriet kan være arbejdsdygtigt til Foraaret, men man gaanske vist tage i Betragtning, at disse, i Mod sætning til før Krigen, saa købes kontant eller med meget stor Udbetaling.

Til Trykkeriudgifterne kommer Udgifter til Udstyr og Inventar for Redaktionen og Ekspeditionen saavel som for Provinsbladene. Ogsaa her var vi paa bar Hund, og alt skulde skaffes paany. Det samme gælder Inventar, Skrivemaskiner o.s.v. til Partiets og Ungdomsforbundets Kontorer saavel som til Forlaget og andre Partinstitutioner.

Da egnede Lokaler som sagt ikke kan lejes i København idag, maatte vi købe Hus. Det lykkedes os at erhverve det forhenværende Hotel »Phoenix«, som efter en gennemgribende Ombygning, der vil være afsluttet omkring d. 1. Februar d. A., er ypperligt egnet til at rumme et Trykkeri og at være Parti- og Bladhus. Købesummen er rimelig, omend der jo maatte præsteres 400.000 Kroner i Udbetaling, ligesom Ombygningen ogsaa koster adskillige 100.000 Kroner. Det store Kompleks er gaanske vist — endnu — for stort til vort Formaal, men de Lokaler, vi ikke selv skal benytte, lejes ud paa fordelagtige Vilkaar, hvorved vore Udgifter til Forrentning m. v. nedsættes ganske betydeligt.

Genrejsningsfonden skaffer Midlerne?

Vi har indstillet os paa, at vi ved egen Kraft maa klare alt dette. Vi vil sørge for, at efterhaanden som denne Genrejsning af Partiet og Partipressen skrider frem, skal vi selv skaffe de fornødne Midler dertil og ligeledes sikre, at en vis nødvendig Driftskapital staar til Folkepressens Rædselighed. Den nødvendige likvide Kapital har vi hidtil faaet, dels gennem det omtalte Laan, som vi imidlertid maa regne med skal forrentes og afdrages, og dels gennem Indsamlingen til Genrejsningsfonden.

Vi vil i hvert Fald ikke betragte denne som afsluttet, for Rotationspressen snurrer i Dr. Tvergade, og vi kan trykke »Land og Folke« paa vort eget Trykkeri. Vi ved ogsaa, at Partiets Medlemmer langt fra betragter deres Indats for Genrejsningsfonden som afsluttet; men at man overalt i Landet stadigvæk staar med et Overskud af Kræfter til at tage fat med.

Hvor meget skal der skaffes endnu?

Vi skal have skaffet den fornødne likvide Kapital til i første Række at fuldføre Opbygningen og Indretningen af Dagbladstrykkeriet til »Land og Folke« samt Ombygningen af »Phoenix« til Parti- og Bladhus. Vi skal desuden være i Stand til, saasnart de tekniske og andre Muligheder er til Stede, at forberede Udgivelsen af et Dagblad i Jylland. Endelig er det nødvendigt, at »Land og Folke« og den øvrige Presse har en nogenlunde stor Driftskapital til Rædselighed, ogsaa for at vi kan forbedre vore Blade i redaktionel og teknisk Henseende.

Vi har opstillet et omhyggeligt Budget og administrerer meget forsigtigt, men er kommet til det Resultat, at Genrejsningsfonden maa bringes op paa ialt 850.000 Kroner, hvilket vil sige, at der skal skaffes mindst 100.000 Kroner mere, end der allerede er samlet ind. Med det Resultat, vi har, er vi ikke i Tvivl om, at disse Penge vil blive skaffet.

Genrejsningsfonden har bragt nye Metoder i Anvendelse til

Støtte for Indsamlingen. Der er trykt nye Genrejsnings-Mærker med et Billede af Parti- og Bladhuset. Disse Mærker sælges for 50 Øre Stykket. Der er desuden trykt og fordelt et meget stort Oplag af henholdsvis »Mursten« og »Kamhjule« samt »Type«, som ligeledes sælges for 50 Øre Stykket. Hele Indtægten gaar til Genrejsningsfonden, og Køberne af disse 3 »Maskindele« vil have meget stor Chance for Gevinst. Vi skulde til Gengæld gerne have hele Oplaget udsolgt i Løbet af et Par Maaneder. Der ud over ligger Spørgsmaalet om Bevilling til »Land og Folke« stadig til Behandling i en Mængde Fagforeninger Landet over og bør søges fremmet, hvor det er muligt.

Samtlige Indsamlingslister og alle de gamle Mærkater er inddraget og skal ufortøvet indsendes og afregnes.

Kammerater!

Det er en stor Opgave, vi har stillet os. Aldrig nogensinde har et Parti i Danmark henvendt sig til sine Medlemmer og Tilhængere og bedt om saadanne Beleb til sin Virksomhed. Der har heller aldrig været et Parti i Danmark, som i den Grad kunde bygge paa sine Tilhængeres Hengivenhed og Oftervilde.

Vort Parti og vor Presse lod sig ikke knuse af vore Modstanderes forenede Offensiv under den finske Vinterkrig. Det lod sig ikke slaa ned under den tredobbelte Forfølgelse af Regeringen, Politiet og Gestapo under Besættelsestiden. Det voksede tværtimod og udførte et Kamparbejde, om hvilket vi — uden at forfalde til Selvovervurdering — roligt kan sige, at det spillede den allervæsentligste Rolle i Danmarks Frihedskamp. Nu staar vi med en tidoblet Styrke, og vi kan se tilbage paa vor straalende Valgsejr fra Folketingsvalget den 30. Oktober. Vi nærer ingen Tvivl om, at under disse Omstændigheder kan vi i de kommende Maaneder tage det ekstra Krafttag, som giver vort Parti og vor Presse et urokkeligt økonomisk og teknisk Fundament og giver os alle Betingelser for nye Fremstød og nye Sejre!

København, den 8. Januar 1946.

Med kommunistisk Kamphilsen.

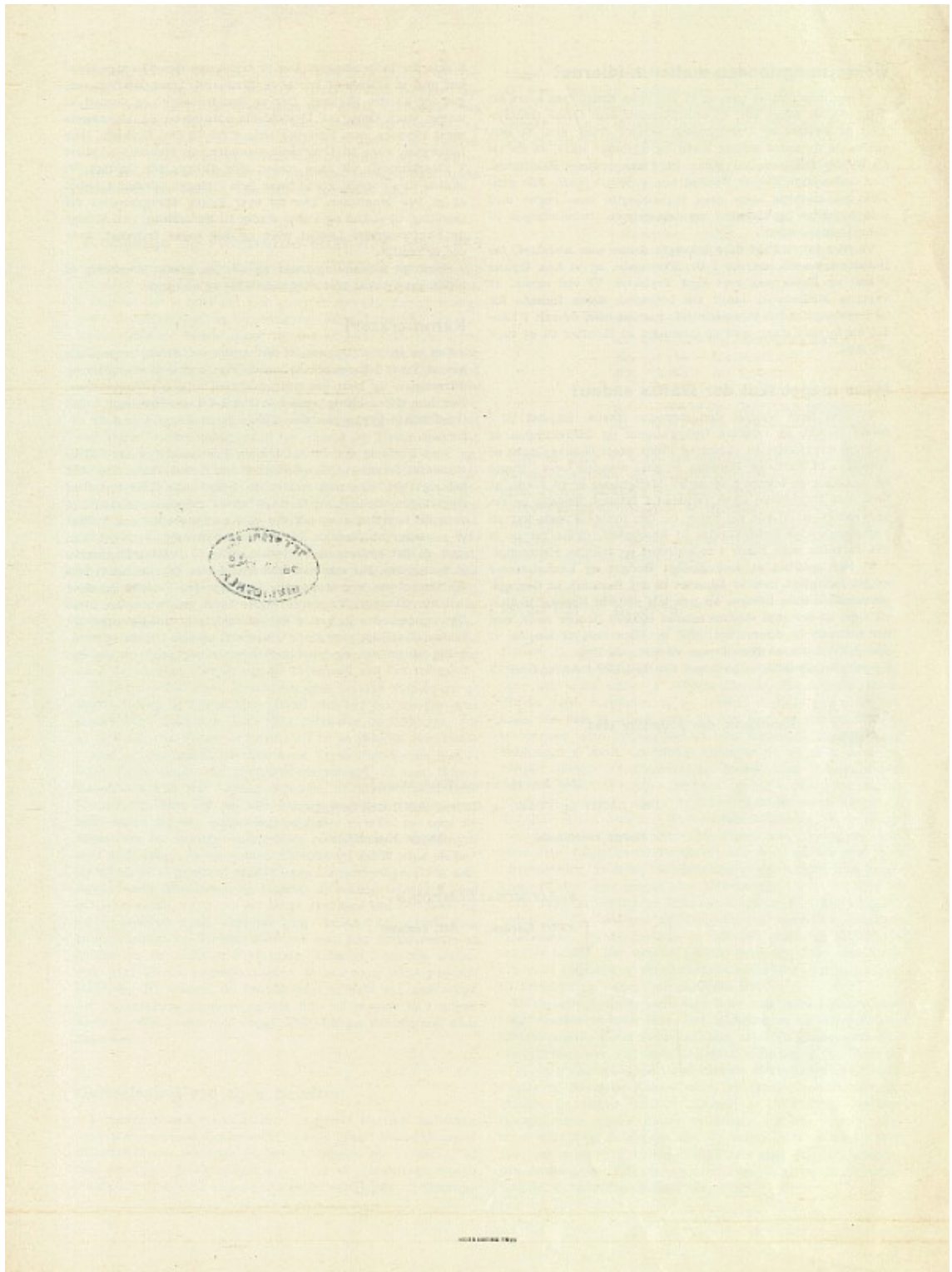
For LAND og FOLK og GENREJSNINGSFONDEN:

Berge Houmann.

Helge Kierulff.

For CENTRALKOMITEEN:

Aksel Larsen, Alf Jensen.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk